

SVBSCRIPTÆ QVÆSTIONES CVM SVIS

ASSERTIONIBVS, DISPVTABVNTVR QVINTO CALENDAS MAII,
PRO CONFRENDO DOCTORALI PILEO, VENERANDO VIRO MAGISTRO

Theodoro Peltano, Sacrae Theologiae Licentiato, Respondente Egregio Liberalium artium Magistro,
& S. Theologiae Bachalauero, Henrico Arboreo, Promotore Domino Alphonso
Pisano, S. Theologiae Doctore, societatis Iesu, & Professore ordinario.

QVÆSTIO EXPECTATORIA DE VERITATE EVCHARISTIÆ.

 Vm in Christiana religione, ac diuino cultu momentum afferat maximum statuere, aut negare Christum Dominum in Eucharistia præsentem, merito quaeritur quid circa hunc articulum, cuius Christiano credendum & profitendum ueniat.

1. In Eucharistia dominus noster Iesus Christus secundum vtriusque naturam diuinam & humanam præsens est verè & substantialiter.

2. Hinc est quod Dominus ipse in Euangelio caelesti mannae & panis Angelorum, quo patres nutriti fuerant in deserto, merito hoc Eucharistiae præferat Sacramentum, utpote veritatem figuræ & corpus vmbrae anteponebat, ut hinc dicat: Amen, Amen dico vobis, non Moyses dedit vobis panem de Cælo, sed Pater meus dat vobis panem de Cælo verum. Panis enim verus est, qui de Cælo descendit & dat vitam mundo. Et iterum: Patres vestri manducauerunt Manna in Deserto & mortui sunt, hic est panis de Cælo descendens, ut si quis ex ipso manducauerit, non moriatur. Et adhuc idem inculcans, Hic est panis, qui de Cælo descendit, non sicut manducauerunt patres vestri Manna, & mortui sunt.

3. Vbi, ut certius intelligeretur de hoc sacramento loqui, & quæ panem nobis esset daturus, tam luculenter dixit: Panis, quæ ego dabo, caro mea est pro mundi vita.

4. Et ne quis hic tropum aliquem aut figuram somniaret significatè addidit, Caro mea verè est cibus, & Sanguis meus verè est potus, verè inquit, non tropicè, aut symbolicè.

5. Rursum ne quis cum Capernaitis ferinam manducationem intelligeret, quali vtuntur anthropophagi humanis vescentes carnibus, subiunxit, Spiritus est, qui viuificat, caro non prodest quicquam.

6. Vbi per Carnem, carnis intelligimus corruptionem, ut diuus Paulus ita scribens: Etsi nouimus Christum secundum carnem, nunc autem iam non nouimus.

7. Caro itaque mortua, visibilis, & secundum communes carnis qualitates nihil prodest, Caro autem Christi in venerabili Eucharistia multum prodest per omnem modum cum præstet vitam æternam.

8. Hic enim caro Dñi non caro mortua est, sed spiritui & sanguini & verbo diuino cõiuncta, ut merito Damascenus dixerit: Spiritus viuificans est caro Dñi. Quia quod natum est ex carne caro est, & quod natum est ex Spiritu, Spiritus est, Hoc autem dico non auferens corporis naturam, sed viuificatricem & diuinam ostendens.

9. Vnde non solum corpus Domini sumitur in specie panis, sed, ut loquitur Hieremias Propheta, ipse Spiritus ante faciem nostram Christus dominus, sicut & ipse pronunciat: Qui manducat me & ipse viuere propter me. Item, Ego sum panis viuus, qui de Cælo descendi.

10. Iam prædictæ promissioni veritatis respondet exhibitio, quam Euangelistæ in vltima Coena, factam describunt, vbi, cum ipse Dominus affirmet id quod pronunciat: Qui manducat me & ipse viuere propter me. Item, Ego sum panis viuus, qui de Cælo descendi.

11. Nec est cur fingant hoc loco tropum non magis quàm eo in loco: Verbum caro factum est, & illuc, Ego & Pater vnum sumus, Cum æquè nostræ mentis caput excedat diuinæ Trinitatis, & incarnationis mysterium, sicut & Eucharistia.

12. Hanc de corpore Christi præsentiam & veritatem confessus est totus Sanctorum chorus à temporibus Apostolorum, Hanc perpetuo tradidit Catholica Ecclesia, quæ columna est & firmamentum veritatis, Confirmant innumera miracula, quæ olim & nostra etiam contigerunt memoria, ut verisimile non sit post tot ætates & probationes solum & primum sapuisse Berengarium, qui à quatuor Concilijs, ut Hæreticus, merito fuit damnatus.

QVÆSTIO VESPERTINA DE CATHOLICO VSV EVCHARISTIÆ.

Cum multi nouatores nostris temporibus anxie & contentiose laborent, ut Communionem sub vtriusque specie in vsu Sacramenti huius etiam Laicis necessariam faciunt, vtiliter quaeritur, quisnam sit verus, salutaris & necessarius populo ritus communicandi.

1. Cum Augustino aperte fatendum est quo ordine cœna sumeretur dominum non præcepisse, ut ijs per quos Ecclesiam erat dispositurus, serualet hunc locum.

2. Etsi Communitio sub vtriusque specie sit vtilis dignè sumentibus, qui in fide & pace Ecclesiae percipiunt Eucharistiam, quæ Sacramentum & Symbolum est vnitatis Ecclesiasticæ, hodie tamen, cum aliter Ecclesiae visum est, non est gemina Sacramenti species populo necessaria.

3. Fauet huic Ecclesiae decreto scriptura, si tamen non priuatum alicuius Apostatae sensum, sed communem sanctorum Patrum interpretationem recipiamus.

4. Nec obscura est Christi sententia sæpius repetita: Qui manducat hunc panem, viuere in æternum.

5. Nec minus sub altera, quæ sub vtriusque specie sumi patet, siue Christi corpus siue effectum Sacramenti consideremus, sicut de Manna, quæ figura erat, neque qui plus collegerat, habuit plus, neque qui minus, idcirco minus accepit.

APPENDIX.

Si rectè intelligamus Christi verba non diffitebimur eum qui accipit solam speciem panis, simul manducare carnem & bibere sanguinem Domini,

APPENDIX ALTERA.

Verum esse non potest manducantem hunc panem viuere in æternum, nisi in illa manducatione sanguis etiam bibatur, Cum alio in loco legamus, Nisi manducaueritis Carnem filij hominis, & Sanguinem biberitis, non habetis vitam in vobis.

6. Hi qui Ecclesie consuetudinem sic deserunt & oppugnant auctoritatem ut priuata temeritate sibi Calicem vsurpent non dissimiles videntur ijs, de quibus Propheta prædixit. Clamor erit in plateis super vino, non bibent vinum, amara erit potio bibentibus eam.

7. In veteri Testamento, vbi omnia in figura contingebant illis, pars tantum sacrificij populo concedebatur.

8. Diuus Paulus ad Corinthios scribens quorundam meminit, quos participes dicit esse altaris, Ad Hæbreos verò aliorum, quos vocat sacrificiorum officia consummantes.

9. Et tantum præceptorè secutus Dionysius Areopagita aperte distinguit inter ordinem participantium, i. plebè sanctam & ordinem consummantium, i. Põtifices & Sacerdotes.

10. Fuit quidè in primitiua Ecclesia vtriusque speciei vsus, ut apud Corinthios sed non habitus perinde necessarius, ut in Hierusalè sub vna etiam specie sumpserint.

11. Nec possunt aduersarij aliud initiu demõstrare quo primu cepit hic vsus comunicandi sub altera specie, quæ paulatim à Christo & Apostolis habes originem malore obtinuerit auctoritatè, præsertim postquam ex Ephesino cõcilio, in quo dånatus est Nestorius, intellexit orbis Christianus tñ sub altera, quantum sub vtriusque specie contineri.

12. Est ea consuetudo magis roborata & huc vsque mirabili confirmata consensu Prouinciarum, cum populi Aquilonares, in quibus magna sæpe vini penuria cernitur, ante octingentos annos ad Christi fidem conuersi sunt.

13. Ex historijs potest euinci eos qui primum vrgere ceperunt vsus Calicis contentionum & schismatum authores ac amatores fuisse & qui seditione magis quæ religione inducti desererent Ecclesiam, cuiusmodi fuerunt Petrus quidam Dresdensis & alius Iacobellus Misnensis.

14. Latet perniciosi errores in plerisque Calicè vsurpantibus ut non pauci credant diuinitatem esse Christum & tñ cadauer exanguie sub specie panis, non aut totum Christum accipi.

15. Contra hos clamat Ioannes, sicut & contra veteres nouosque Nestorianos, Omnis spiritus, qui soluit Iesum ex Deo non est, & hic est Antichristus.

16. Alij fingunt necessitatem quasi iure diuino cuncti ad geminæ speciei vsus obligentur ob Christi institutionem atque mandatum.

17. Cũ tamen verba illa Christi bibite ex hoc omnes solis Apostolis & Sacerdotibus dicta esse patres intelligant, sicut & illa, hoc facite in meam cõmemorationem.

18. Nec de quauis Communione, sed de ea proprie, quæ à Sacrificantibus fit in sacra Liturgia locus hic sit accipiendus.

19. Alioquin si verba tantum vrgemus omnibus Christianis, etiam Infantibus & Cænatibus, ut Cõmunionem sub vtriusque specie habeant familiarem mandatū esset, pressè mandauit: Operamini non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam æternam. Et explicans quisnam esset ille cibus, quem filius, inquit, hominis dabit vobis, & quid esset daturus filius hominis, subiicit in hæc verba, Panis, quem ego dabo, caro mea est &c.

APPENDIX.

In hoc eodem sexto Ioannis capite nulla fit mentio Calicis vel vini, licet teste Augustino illic late differatur de venerabili Sacramento, At plus quæ decies mentio fit ibidem panis, vnde decies vero aut sæpius, manducationis.

20. Si conferenda sunt varia scripturæ loca de hoc Sacramento in vltima quidem cæna Dominus, ut modum traderet celebrandi vtriusque porrexit speciem, in die autem Paschæ discipulis in Emaunte alteram tantum, velut iam tum exemplum Laicæ communionis ostendens. Nam & hunc locum ad Eucharistiam pertinere ex verbis præcedentibus & sequentibus colligi potest. Et animaduersum est iam olim à sanctis patribus, Chrysolomo, Theophylacto, Augustino, Beda & alijs.

21. Primos Christianos Communionem sub vna specie contentos fuisse docent illa verba Luca: Erant perseuerantes in Communionem fractionis panis, sicut hunc locum intelligit Ecclesia.

22. Nec dubiu minus credendum esse Hussitis quæ Concilio Constantiensi celeberrimo & generali, in quo præter alias nationes conuenerunt Græci, suamque auctoritatem habuit natio Germanica, Quod qui negat, habendus est sicut Laus Deo.

23. Quare concludimus Christianum & legitimu ritum communicandi extra Sacrificium esse hodie sub altera tantum specie, Quod qui negat, habendus est sicut Ethnicus & Publicanus, ut qui Ecclesiam (ut Cyprianus ait) diuina sequentem compendia recusat audire.

ASSERTIONIBVS. DISPUTATIVIVS QVINTO CALENDARVM

QVAESTIO EXPECTATORIA DE VERITATE EVO

Vm in Christiana religione... ac dicitur...
 Dominus in Evangelio pariter...
 1. In Evangelio dominus dicitur...
 2. Hinc est quod Dominus...
 3. Et quia veritas...
 4. Et quia veritas...
 5. Et quia veritas...
 6. Et quia veritas...
 7. Et quia veritas...
 8. Et quia veritas...
 9. Et quia veritas...
 10. Et quia veritas...

QVAESTIO VERTICA DE CATHOLICO SVB

Cum multi novatores...
 1. Et quia...
 2. Et quia...
 3. Et quia...
 4. Et quia...
 5. Et quia...
 6. Et quia...
 7. Et quia...
 8. Et quia...
 9. Et quia...
 10. Et quia...

APPENDIX

APPENDIX ALTERA

Vnus est non potest...
 1. Et quia...
 2. Et quia...
 3. Et quia...
 4. Et quia...
 5. Et quia...
 6. Et quia...
 7. Et quia...
 8. Et quia...
 9. Et quia...
 10. Et quia...
 11. Et quia...
 12. Et quia...
 13. Et quia...
 14. Et quia...
 15. Et quia...
 16. Et quia...
 17. Et quia...
 18. Et quia...
 19. Et quia...
 20. Et quia...
 21. Et quia...
 22. Et quia...
 23. Et quia...
 24. Et quia...
 25. Et quia...
 26. Et quia...
 27. Et quia...
 28. Et quia...
 29. Et quia...
 30. Et quia...
 31. Et quia...
 32. Et quia...
 33. Et quia...
 34. Et quia...
 35. Et quia...
 36. Et quia...
 37. Et quia...
 38. Et quia...
 39. Et quia...
 40. Et quia...
 41. Et quia...
 42. Et quia...
 43. Et quia...
 44. Et quia...
 45. Et quia...
 46. Et quia...
 47. Et quia...
 48. Et quia...
 49. Et quia...
 50. Et quia...

APPENDIX

In hoc eodem...
 1. Et quia...
 2. Et quia...
 3. Et quia...
 4. Et quia...
 5. Et quia...
 6. Et quia...
 7. Et quia...
 8. Et quia...
 9. Et quia...
 10. Et quia...
 11. Et quia...
 12. Et quia...
 13. Et quia...
 14. Et quia...
 15. Et quia...
 16. Et quia...
 17. Et quia...
 18. Et quia...
 19. Et quia...
 20. Et quia...
 21. Et quia...
 22. Et quia...
 23. Et quia...
 24. Et quia...
 25. Et quia...
 26. Et quia...
 27. Et quia...
 28. Et quia...
 29. Et quia...
 30. Et quia...
 31. Et quia...
 32. Et quia...
 33. Et quia...
 34. Et quia...
 35. Et quia...
 36. Et quia...
 37. Et quia...
 38. Et quia...
 39. Et quia...
 40. Et quia...
 41. Et quia...
 42. Et quia...
 43. Et quia...
 44. Et quia...
 45. Et quia...
 46. Et quia...
 47. Et quia...
 48. Et quia...
 49. Et quia...
 50. Et quia...